

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter I

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Poetiske Skrifter I", i Oehlenschläger, Adam: *Poetiske Skrifter I*, udg. af H. TOPSØE-JENSEN, 1926-1930, s. XII. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl01val-shoot-idm139633873823216/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter I

schläger saa selv, sagde han senere, i denne Ungdomsspøg Spiren til Baggesens Had.

Til det romantiske Idéindhold i »Langlands-Reise« svarer den romantiske Form. Læremestrene er den formsikre A. W. Schlegel og bag ham Goethe, og intet Sted er Oehlenschlägers Versekunst saa frodig og saa moden som her. Vi møder de romanske Verseformer, som Schlegel elskede; det spanske Romancevers i tre Variationer: ustrofisk i »Issefiorden«; strofisk og rimet i »Anders-Skov«; i »Omskiftning« strofisk men (nærmere Forbilledet) kun med Vokalrim (Assonans), som kunstfuldt gennemføres i hele Digtet. De uregelmæssige Terziner fra »Ellehoien« er vejet for de korrekt byggede i »Roeskilde Domkirke«; Ottaverne anvendes i »Catastrophe«, tyske Forbilleder yder nye sammensatte Former af jambisk-anapæstiske eller trokæisk-daktyliske Vers. Sin særlige Karakter faar den lille Digtreds imidlertid ved den rige Anvendelse af antike Versemaal. I hele første Del — Rejsen — er det elegiske Distichon (afvekslende Hexametre og Pentametre) Hovedversemaalet. I »Hjemfarten« eksperimenterer Oehlenschläger med »det større asklepiadeiske Metrum«, som han kendte fra Horats (—v—v—||—v—||—vv—v—||), men som dog ved sine vanskelige Pauser kun i enkelte Verselinier former sig fuldt naturligt efter Sprogets egen Rytme:

»Sølvbro, grundet af Vand, kruset af Vind, dækket af
Himmelglands«.

Det smukkeste Udtryk for Oehlenschlägers Antik er det lille Hexameter-Epos »Toget til Thorsing«, hvor Voss' Homer har affødt et lille Mesterværk, som
XII

trods sin spøgende Tone er i den store græske Stil. Lige beundringsværdig er den fintmærkende og levende Behandling af Versemaalet og — midt i den tilsyneladende Travesti, der endog muntert bringer første Sang af »Peder Pars« i Erindring — Stilens ægte homeriske Tone i Adjektivernes blomstrende Kraft og Billedernes tunge Fylde.

»Langlands-Reisen« indeholder enkelte Digte, der kun er født af Øjeblikket og forlængst har mistet deres Liv, andre, der (som »Reisen over Bæltet«) kun viser os Grænserne for Oehlenschlägers Formaaen. Men som Helhed indtager dette lille Værk indenfor sin Digtets Produktion, og derved indenfor dansk Digtning overhovedet, en betydningsfuld Plads ved sin paa en Gang saa unge og saa modne Kunst.

Ikke mindre betydningsfuld er den anden Digtreds fra »Poetiske Skrifter«: »*Jesu Christi gientagne Liv i den aarlige Natur*«. Den er det romantiske Udtryk for Oehlenschlägers Religion, og Digtet er inspireret af den religiøse Mystiker blandt de tyske Romantikere, Novalis. Det er især den elfte af Novalis' »Geistliche Lieder« (»Wo bleibst du, Trost der ganzen Welt«), som har været af Betydning for ham. Her bliver Kristi Fødsel en Myte om Foraarets Komme; Grundstemningen er en mystisk Panteisme, hvor Gud er alt i alle:

Er ist der Stern, er ist die Sonn',
Er ist des ew'gen Lebens Bronn,
Aus Kraut und Stein und Meer und Licht
Schimmert sein kindlich Angesicht.

Men ogsaa i Morgensalmen (Nr. 2), hvor Kristus sammenlignes med Solen, møder vi en beslægtet